

θηκῆς, ἐν τῶν τελειοτέρων πρωτοτύπων τῆς ἴωνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ Διδυμαῖον, ἡ δὲ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Διδύμοις, ἔργον κολοσσιαίου τοῦ Παιωνίου καὶ Δάφνιδος, ἦτο διὰ τῶν περιωνυμωτέρων κτιρίων τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Ἡ συμπλήρωσις δὲ τοῦ δόλου ναοῦ καὶ αὐτοτελῆς παράστασις, ἥν ἐποιήσατο δὲ κ. Θωμᾶς καὶ ἐξείθηκεν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν τῶν Παρισίων, τὰ ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια, ἀτιναὶ οἱ συγγραφεῖς ἀπεκδιμισαν, κατέχοντα ἡδη εἰδικὴν αἴθουσαν ἐν τῷ Λούμπρῳ, κατέδειξαν τὸ καινοφανὲς καὶ τὸ δικρέφερον, ὅπερ ἐνέχει ἡ ἴωνικὴ τέχνη εἰς τὰ τελειότατα δείγματα, ἀτιναὶ ἐνυπάρχουσιν ἔτι ἐν τῇ Ἰωνίᾳ αὐτῇ. Τὸ Διδυμαῖον ἦτο μαντεῖον, ἡ δὲ ἰδιότης αὕτη ἐπέβαλεν ἵδιαζοντα τρόπον εἰς τὴν κατασκευὴν, οὖ τὰς λεπτομερεῖας οἱ ἀρχιτέκτονες ἡδυνήθησαν ν' ἀνεύρωσιν ἄνευ παραβάσεως τῶν θεμελιώδων νόμων τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης. Ἡ Ἡράλεια ἡ ὑπὸ Λάτμῳ περιέχει ἀγοράν, ἡς τοσαῦτα μνημεῖα περιεσθῆσαν, ὡστε εἶναι δυνατὸν σήμερον ν' ἀναπαρασταθῆ δλόκηρος. Τέλος οἱ ἀρχαιολόγοι οὗτοι ἀνεκάλυψαν 150 ἐπιγραφὰς καὶ γλυφὰς ἀρχαιοτάτου ρυθμοῦ. Ἐγομενοὶ λοιπὸν ἐνταῦθα σοιχεῖα ἔξαιρετικῆς ἀξίας. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, οὔτινος τὸ πρῶτον τεῦχος πρὸ τινος ἐδημοσιεύθη, δὲν κινεῖ μόνον τὸ διαφέρον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκτεθειμένην ἴστορίαν τῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ διότι ἐκτείνεται εἰς τὰς ἡθικὰς ἰδέας καὶ τὰς πολιτικὰς ἐπαναστάσεις τῶν μερῶν ἐκείνων.

Ως πρὸς τὴν κεραμογραφίαν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος δὲν ἐφάνη μεγάλη συλλογὴ δλῶς νέα. Ὁφειλομενοὶ δόμως εἰς τὸν κ. Benndorf τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ συγγράμματός του ὡς πρὸς τὴν κεραμογρίαν τῆς Ἐλλάδος καὶ Σικελίας. Τὸ τεῦχος τοῦτο περιέχει μέγαν ἀριθμὸν ἀγγείων τῆς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου συλλογῆς, συνεχίζον ἐπιστημονικῶς τὴν ἀρξαμένην ἐργασίαν ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τούτου καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Heydemanni ἐπὶ τῶν εἰκόνων τῶν ἰδιαζουσῶν τῇ Ἐλλάδῃ κατ' ἀντιθολὸν πρὸς τὰς τῆς Ἐτρουρίας καὶ τῆς μεσημερινῆς Ἰταλίας. Διακρίνεται δὲ τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἐπὶ τῇ δρόθετη τῆς ἑρμηνείας καὶ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν σχεδίων. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο καὶ ἡ τοιαύτη δημοσίευσις τῶν ἀγγείων τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας συλλογὴ, ἡ πολυτιμοτέρα τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑπαρχουσῶν ὡς πρὸς τὴν σπουδὴν τῆς κεραμογρίας τῆς ἰδίως Ἐλλάδος, μικρὸν μέχρι τοῦτο ἐμελετήθη. Ἐν μέρει κατέστησαν αὐτὴν γνωστὴν οἱ κκ. Benndorf καὶ Heydemann. Κατάλογος συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Collignon πλήρως καὶ μεθοδικὸς μέλλει διογούσιος νὰ ἐκδοθῇ, τυπωθέντων καὶ τῶν τελευταίων φύλλων, καὶ παραδοθῇ εἰς χρῆσιν τῶν ἀρχαιολογούντων.

Ο Gerhard πρὸ πολλοῦ ἐζήτησεν ὅπως συνταχθῇ Corpus τῶν Ἑλληνικῶν πλίγθων. Νεώτα-

ται ἀνακαλύψεις ἐπέσπευσαν τὴν πραγμάτωσιν τῆς εὐχῆς ταύτης. Ὑπόσχεσις ἐδόθη. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ κ. Κεκουλὲ, εἰς τῶν συγγραφέων τῶν μελλόντων νὰ λάβωσι τὸ μεγαλείτερον, νομίζω, μέρος ἐδημοσίευσε κατ' ἐκλογὴν εἰκόνας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Τανάγρας, ἔργον μέγα καὶ πολυτελεῖας ἔξαιρετικῆς καὶ πλουσιώτατον ἐκ παντὸς, ὅπερ παρέχει ἡ τελεία λιθογραφία. Οὐδέποτε ἄχρι τοῦδε ὑπομνήματα τοῦ εἰδοῦς τούτου ἐδημοσιεύθησαν μετά τοσάτης τιμῆς. Οἱ τεχνῆται καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι θὰ δυνηθῶσιν ἡδη νὰ παραβάλλωσι τοὺς πίνακας τῶν ἀπεικονισμάτων τούτων πρὸς τοὺς πίνακας τοὺς συνοδεύοντας τὸν κατάλογον τῶν πλινθίνων ἀντικειμένων τοῦ Λούμπρου, ὃν ἐξετέλεσεν δὲ κ. Ηευζευ. Εἴναι πάντοτε ὀφέλιμον ὅπως κατανοῇ τις κάλλιον τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην νὰ βλέπῃ τοὺς διαφόρους τρόπους, δι' ὧν ἐμπνέει τοὺς ἑρμηνευτὰς αὐτῆς. Αἱ πλάναι ἔστιν ὅτε τοῦ ἀντιγραφέως διαφωτίζουσιν ἡμᾶς ὡς πρὸς τὰς οὐσιώδεις ἀρετὰς τοῦ πρωτοτύπου. . . .

Ἐκ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐφημερίδος φιλολογικῆς, ἐπιστημονικῆς, πολιτικῆς καὶ ἱμπορικῆς, ἐκδιδομένης ἐλληνιστὶ ἐν Παρισίοις, ἐτελείωσεν 1819, ἀπεσπάσαμεν τὴν ἐπομένην συγκινητικὴν περιγραφὴν:

Σ. τ. Δ.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

ἐν Παρισίοις, ἐτελείωσεν 1819.

Οἱ ἐν Παρισίοις Ἐλληνες δύμωλογούσιν ἀπειρους χάριτας εἰς τὸν ἄγιον Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἀρσένιον, διτις ὑπὸ θείου ζήλου κινούμενος μᾶς συνήθοισε διὰ νὰ συνδοξολογήσωμεν τὸν ἄγια πάθη τοῦ Κυρίου μας καὶ νὰ συμπανηγυρίσωμεν τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ. Στοά τις μεγαλοπρεπής ἐπεῖχε τόπον ἐκκλησίας. Ο σεβάσμιος ιερεὺς μας ἐφόργυτις μεγάλως περὶ τῶν ὅσα συνέτεινον νὰ παραστήσωσι τὸν τόπον εἰς τοὺς δοφικαλμούς τῶν ζένων μεγαλοπρεπῆ καὶ σεβάσμιον. Δάπης ὠραῖος ἐκάλυπτε τὸ ἔδαφος· κρυστάλλινος πολύσλαιος ἐξηρτημένος ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς δροφῆς ἐκόσμει τὸ ψύχος του· ὑφασμα πολύτιμον κατεσκέπαζε τὴν ἀγίαν τράπεζαν· τέσσαρα μεγάλα κανδυλέρια ἐξ ἀργύρου ἐστόλιζον τὰς γυνίας της· εἰς τὸ μέσον δὲ τῆς ἀνατολεκῆς πλευρᾶς ὑψόνετο σταυρὸς ἀργυροῦς, καὶ ὅπισθεν τούτου ἐφαίνετο ἡ εἰκὼν τῆς Θεομήτορος. Αἱ ἀκολουθίαι τῆς μεγάλης ἐβδομάδος ἐγίνοντο ἐσπέρας κατὰ τὰς ἐπτὰ ὥρας. Οἱ Νυμφίοι καὶ δὲ Επιτάφιοι ἐψάλλουσιν ἔξαιρετα, διότι εύτυχησαμεν καλῶν ψαλτῶν· ἐκ τούτων διεκρίνοντο διὰ τὴν ἀρμονικὴν καὶ γλυκεῖάν των φωνὴν οἱ κύριοι Νυκολόπουλος, Σκούφος καὶ Διδυμος. Ο ἐπιτάφιος μας ἦτο μικρὸς μὲν, ἀλλὰ κατεσκευασμένος μὲ γλαφυρότητα· ἔνδον ἔκειτο ἡ εἰκὼν τῆς ἀποκαθηλώσεως, περικυλωμένη ἀφ' ὅσα εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσιν εἰς Παρισίους ζήνθη.¹ Ο

1. Δύω γυναικες βλέπουσαι τὴν φωτογραφίαν ἐκινηθῆσαν ὑπὸ περιεργείας νὰ ἐρωτήσωσι τὴν θυρωδὸν, ησις τὰς ἀπε-